

BIBLIA

Az decemberi elmélkedéseket Kovács László, a januáriakat Michl József készítette.

December 7. — Advent 2. vasárnapja — Lk 3,1–6 — A próféta

Végre előállt! A pusztában elbödült a hangja. Ő a próféta, a Keresztelő!

1. Kik a próféta?

A zsidó vallás történet nagy alakjai. Az első próféta Mózes, a nagy törvényhozó, akinek a zsidóság életében döntő szerepe van. Az őt követők a királyság idején tűnnek fel, és a politika terén küzdelem. Sámuel ellenzi a királyságot, megítélésével segít. Nátán a nagy király, Dávid a török király ellenében szegül ellene. Illés a pogány Baál-papokat partfogoló Áháb királlyal száll szembe, és se gí ti le dönténi őt a trónról.

A későbbi nagy próféta: Izajás, Jeremiás, Ezekiel és a többi tizenkető a zsidó nemzeti valóság védelmezői, a megfélemléssel szembeálló, a megfélemlítéstől Jahveszócsói. Ők azok, akik kiűzik a magyarázókat a nép elé, akik kiadják a jelszavakat, akik megjósolják a katasztrófákat, akik Jahve büntetésével fenyegetnek, és habeköveket, vigasztalják a népet.

2. Ki volt János?

Már fél ezer éve nincs próféta Izraelnek. Aki volt, Ezdrás óta egyik se mert az időkre képe, az élő emberrel képe belemarkolni. Elvonul vakamrájukba, az elmúlt idők gondolatait, törvényeit iro-

gatták. A Sámuel, Náthánok és Illés, az Izajások és Jeremiások kora leűnt, a cselekvő próféta korszak a próféta váltott fel.

És akkor, a Jeruzsálemet ért nagy katasztrófa előtt háromnegyedszázaddal, az ismeretlenség homályából felbukkan egyszerre két ember, akikben a régi próféta tetteje és rettenthetetlen bátorsága lohog. Az egyik egy pusztai községben (az esszénusok közt) nő fel, és a Jordánál új mozgalmat indít a világ végéig tartó próféta életét. Az aszkéta életű, teveszőrű próféta a végítélet borzalmas képeivel remegteti meg hallgatói lelket, és megterés szólítja fel őket. A megterés jeleként a vízbe meríti a mozgalmhoz csatlakozókat. Beharangozta a nagy hírt: Eljött az idő! Tessék királyi utat építeni, mert a Messiáskirály rövidesen megérkezik. A Hírnök és Utkészítő Keresztelő János...

3. Mi köze a zűnkhez?

Semmi, vagy sok minden. A semmit mellőzzük, a sok mindentől emlétsünk egy-egy dolgot: róla szól az adventi evangélium, a másik nagy próféta születésnapja,

karácsony előtt nekünk szólónak érezzük az ő hangját a történelem nagy prófétait, jó lenne, ha napjainkban is születne hozzájuk hasonló, talán imádkoznunk kellene, hogy zűnvaros korunkban is küldjön az Isten Jánoshoz hasonló prófétaikat.

Erre az utolsó raszeretnek lecsapni. Azt állítom, hogy ezért nem kell imádkozni, mert te is lehetsz „nabi” = próféta = az Isten szava! Nem csak lehetsz, de ha kereszténynek mondd magad, akkor azzá is kell lenned! Erre az a másik Próféta kötelez, aki megparancsolta követőinek, hogy hirdessék az Örömhírt minden teremtménynek.

A keresztény próféta nem a politika arénájában harcol, nem is a vállalkozásé, hanem az életé. Amint Jézus sem a parlament vezérszónoka, nem is a templomok prédikátora volt, hanem az országot bejáró vándorpróféta, aki fűnek-fának hirdette, hogy szeretni kell. Ezt a szeretetet konkrétizálta: mit kell tenni, hogy az életbe, az Isten Ország életébe már itt földön bejuthassunk.

Bárki beláthatja, hogy ami világnak elsősorban nem politikuskokra, nem szentélyszólgákra, de még csak nem is a tudomány és a technika embeire van szűk sége, hanem nem a világ, hanem a szív. Jézus nem Jahvének, a Szeregek Urának, hanem az Abbának, a Szerető Atyának volt az a szava, aki forradalmasította az ember erkölcsi világát: „Szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket!” (Jn 15, 12)

– Légy te az Isten, az Atya szava! Ha sok milió kisnevő próféta jár a világon, a nagyok születésére talán nem is lesz szükség!

December 14. — Advent 3. vasárnapja — Lk 3,10–18 — A szegény, a gazdag és a katona

Lelki szemünk elé ezen a vasárnapon is a Keresztelő, a próféta áll. Josephus Flavius szerint ő az igazságosság és az istenfélelem prófétája volt. Heródes azért tartotta nagyon veszélyesnek őt, mert a nép nagyon vonzódott hozzá, sőt még a vámosok, katonák is hallgatták. Pedig egyáltalán nem hízelgett nekik. Kisembereket és nagyokat egyaránt ostromozott. Heródest nyilvánosan vérfertőzőnek mondta, amiért a megsértett nő, Heródiás bosszút áll rajta. Lánya, Salóme tálcán viszi anyjának Keresztelő János fejét... Ekkor lép János helyébe Jézus, az Irgalom prófétája... Az ő helyébe pedig neked kell lépned...

1. Mitmondhatok a szegényeknek?

A Keresztelő az egy szerű népkérdésre, hogy „Mit tegyünk tehát?”, az igazságossággal szemben azt válaszolta, hogy felezz meg az ételed és a hádnálad szegényednek. Nincs adat, hogy a tömegből hány szegény osztotta meg ételét és ruháját János dörögdelmes szavaira a szegényednek. De biztosan akadtak, akik belátták a próféta igazát, hogy se gí ti nek kell egymáson. Te is meggyőzhetsz náladnál szegényed betéről. Biztosan les, aki ott honát nézi ruhászekrényét, kamráját, és főleg így karácsony előtt elönti őt jótekonyság érzése, és ajándékok készíti a „szegényeknek”. Kiszórja a szekrényből, kamrából, ami re úgy sincs szükség. De lehet, hogy a legszébb ruhát adja, és a legfinomabb ételt.

Jézus azonban több volt, mint az igazságosság prófétája. Nem a felelést hirdette, hanem ennéltöbbit: „Add el mindenedet, oszd szét a szegények közt, és jöjj, kövess engem” (Mt 19, 21). A felelést meghaladó adást mi magunk elfogadjuk-e? Kétféleképpen meggyőzőn arról, hogy ne csak a feleslegesből adjon, hanem a szükségességek közül is!

2. Mitmondhatok a gazdagoknak?

A Keresztelő a vámosoknak azt felelte, hogy: „Ne kérjétek több adót, mint ami jogos”. Erre egy mai bankár ciklikusan azt felelte: „Csak annyit, amennyit kérés, amennyit jogos!” Persze, hogy mennyi jogos, azt eldönti el. De azért nem reménytelen meggyőzőnd egy pénzes embert, hogy a „jogosnál” ki csitkevesebbet kérjen. Egyszerűsítésre elfogad kisebb hálapénzt egy szegényebb családtól, esetleg egyáltalán nem fogad el tőlük semmit.

Jézusnak azonban nem a „jogos” a mértéke. A gazdag ifjúnak ugyan először a Tízparancs igazság-erkölcsét ajánlja az életbe jutás feltételként, de kiderül, hogy ez csak a kis szó. Ha valaki őt akarja követni, akkor a tökéletesre kell törekednie. Kérdés, hogy mi magunk szóba állunk-e ezzel a jézusi kövételmentel? És elhiszük-e, hogy „könnyebb a tevének átmenetétől, mint a gazdagnak Isten országába jutni” (Mt 19, 24)? Pedig ezen áll vagy bukk, hogy meggyőződik-e a világbotrány, hogy az emberiség hányada dűskál, a többi pedig nyomorog. Vigyázat, a dűskáló tőrédák keresztény világ!

3. Mitmondhatok a katonáknak?

A Keresztelő a katonáknak azt mondta: „Senkit se bántatok, és meg ne zsaroljátok, s elégedjétek meg a szoldatokkal”. Egy jogalamban az erők szervezeteztem beregítélvartó az a mi mi mum, hogy nem követhetnek a jogtalanságot. De már az is jogtalanság volt, hogy hadkötelezetté tettétek a törvényűgy, hogy soha senki sem szavazta meg azt. Szerencsére nekem vége lesz, és itt is, mint a Keresztelő idejében, csak zsoldos katonák lesznek. Ez sokaknak nem tetszik. Meg tud-e győzni azokat, akik a fiatalok katonai szolgálatát valami felnőtté avatásnak, de mindenképpen hazafias kötelességnek tartják? És meg tud-e győzni a fegyverforgásra jeleket azokról, amit Jézus kíván: Ne ismerj ellenséget, sőt szeresd az ellenséget! Az emberiség életéből az erőszak soha nem fog elhalni, ha az útesre útesrel válszó lunk. Ha a közfel fogás jogosnak tartja az igazságos háborút, sőt a „megelőző” háborút is, biztos a végpusztulás. Tudod ezt, meg tudsz erről győzni másokat?

– Kérdésed van! Próféta, aszerető Isten „szavának” kell lenned. Az igazságoságon túli irgalmas szeretetet kell hirdetned, hogy méltó légy keresztény nevedhez, és hogy jobb legyen a világ!

December 21. — Advent 4. vasárnapja — Lk 1,39–45 — A várandósok

Az adventi várakozás idején stilszerű, hogy a várandósok is elének álljanak. Ők Erzsébet és Mária, a két nagy próféta anyja, szívük alatt a magzattal. Mindkettőjük személye elég problematikus ahhoz, hogy egy mai profétának programot adjanak.

1. Erzsébet

A zsidók nál szégyen volt, ha egy nőnek nem született gyermeke. A zsidó asszonyok mélyen hitték, hogy a világra születtek a Messiás, és vágyakozva gondoltak arra, hogy a lány az ő gyermekek lesz az. Zakariás pap asszonya kétszeresen is megszenvedte a szégyent, hogy nem született gyermeke. Mert nem elég, hogy nő léte magtalan, de különösen gyanús, hogy egy pap asszonyát nem ajánló közze meg az Istengyermekekkel. Szívdo bogtatóan örven de tes volt az „angyal” (angolosz = küldött), az Isten küldöttének a híre, hogy időskora elnére gyermeke születik.

Kérdés, hogy a közfelfogást alakítani hivatott mai proféta hogyan álljon a „magta la nok” vagy az időskorban fogant nők ügyéhez? Azok gyötrelmeit, akik szeretnének gyermeket, de hosszú próbálkozás ellenére sem lesz gyermekük, csak az ismeri igazán, aki eze ket a gyötrelmet ma gais átélte. Számukra iga zi „angyal” az az orvos, aki az orvos tudomány mai lehetőségeit felhasználva közölte ti a jó hírt: Anyuka, gyermekeket fogant, és nem volt hiába szívének nagy-nagy vágya. Igazi „angyal” az is, aki jó tanácsaival a terméketlenséggel küszködő házaspár mellé áll, és tartja benük a lelket.

Ami pedig az idős korban fogant nők kérdéséről, ha nem várt gyermekről van szó, a mai közfelfogás az, hogy a magzatot el kell vetetni. Ezt támogatja sok orvos is.

Mit tehetsz te? Aki a jézusi erőszakmentességet komolyan veszi, ki kell, hogy álljon a „ne ölj” parancs mellett, mert ez csak az emberitiszteség alapfoka. De iga zi „angyal”, Is ten küldöt te az, aki az ön feláldozásra is kész hős ma tartásban támogatja feleségét, testvérét, barátját. Az élet szám talan példával bizonyítja, hogy nekik van igazuk. Keresztelő János sem született volna, ha megfogant magzatát anyja elpusztította akuruzslókkal!

2. Mária

A hagyomány szerint Mária a gyönyörtal volt, amikor fogant. Az evangélium szerint neki is az „angyal”, egy isteni követ adja tudtul, hogy ha akarja, ő lesz a Messiás anyja. Határtalan boldogság töltötte el, hogy a zsidó nők közül vele történik meg az, amire oly régen és annyian vártak. Egyben szorongással gondolhatta a következményekre. Hisz fiatal még, hiszen még csak je gyese, ráadásul nem a völegénytől lesz a gyermek.

Ha ma egy kis kőrű lány teherbe esik, alig csodálkoznak rajta. Az apa kilétét

nem is felel meg, mert leg alább a másik fél maradjon ismeretlen. Ha pedig nagykorúakról van szó, és velük történik mindez az együttjárásuk alatt, és is mert az apa is, mi kivétel nélkül abban, hogy jön a gyerekek? A házaság nélküli együttélés ma bevett szokás! Sőt, a házaság kötéshez sokszor a gyerekek érkező adin díté kot. Ilyen a közszellem. Ez a közfel fogás per sze a leg több eset ben a te her be esett, ti zen három éves lánynak csaknem kötelezően elő írja az abortuszt. Az orvosok, pszichológusok közül is sokan ezt támogatják. Ekkor van szükség az Isten küldöttére, hogy védje az életet, erősítse a bajba jutottat. Hogy megértesse vele, az egyik hibát nem lehet egy másik hibával hibáztatni. Van megoldás, segítünk! – így szól az angyali jó hír. Mert mi lett volna, ha a látszólagos botrányt a názáreti Mária is úgy akarta volna elkerülni, hogy megöletti megfogant gyermekét? Aki éppen Jézus lett!

– Proféták kellenek! Angyalok kellenek! Akik az Isten szájából, akik az Isten küldöttéi. Akik örök erőkölcsi érteket közvetítenek. Őriási szükség van rád, hogy a ne mi erkölc, az együttjárás, a je gyese, a házaság, a gyermek vál a laskérdésében segítse gere si ess gyermekeknek, rokonnak, ismerősöknek – arégi és az új nemzedéknek!

December 25. — Karácsony — Lk 2,1–14 — Az újszülött

Karácsony üzenete a kisemberről szól. Akkor is, ha a hatalmi dagály, a mennyei fényesség eltakarja a juhok bűzös istállóját és az etetőjászol rongyba csavart Újszülöttjét. Mítoszozlató profétákért kiált ez a jóléti világnak kikialtott társadalom!

1. A herald

A császári futár a Birodalom minden helységében kihirdette az isteni Augustusz császár rendeletét. Az alattvalók jelentkezzenek születési helyükön összeírásra. Mind egy, hogy az a hely száz kilométerre van, mindegy, hogy beteg vagy terhes az alattvaló. A Hatalom él és uralkodik és parancsol! Így kerül a két kis ember, József és Mária száz veszályan keresztül a Názárettől száz kilométerre fekvő Betlehembe. Így kerül, mint két hajléktalan csavargó, egy lakott helyen kívüli barlangistállóba. Ilyennyomorúságos körülmények között születik meg a gyermek!

Ne ked is heraldnak, futárnak kell lenned! Csak éppen más hírt kell vinned. Ki kell hirdetned mindegy, hogy nincs ez így jól! Hogy a Hatalom eget verő tobzó dása bármi lyenszintben tündököl is, erkölcstelen és bűnös! Hogy a Gazdagszivit lensége ég bekiáltó bűn! Ennek a heraldságnak felte le, hogy te ne légy a Hatalom és Gazdagságrabja és ki szolgálója...

2. Az angyal

A mennyei angyal ott terem a pusztában tanyázó, nyájukat őrző pásztorok előtt az éjszaka sötétségében. Fényességgel beragyogja és felvilágosítja őket. Nem kell félniük! Örülniük kell! Nekik és

az egész szégyen népnek! Mert új megváltó születte, új Úr: az Istál lögyerek!

Bizony, neked is angyalnak kell lenned. Küldött vagy! Az egy sze rű, szégyen embereknek kell elmondanod az Örömhírt: Is ten a sze gy nyek ol da lán áll! Is ten nincs a Hatalom és Gazdagság ol da lán! Az Isten nem „él és uralkodik örökkön örökké”, hanem „él és szolgálva szeret...” Mert új „Úr” született, aki azért nagy, mert ki csi, aki azért hatalmas, mert szolgál... Ennek az angyalságnak van egy felte le, hogy an nak a bet le he mi Újszülöttnek felnőtt korban elmondott szavai élette váljanak bened. Ezek a szavak így szólnak: „A legnagyobb legyen olyan, mint a legkisebb, és az előljáró olyan, mint a szolga” (Lk 22, 26)!

3. A mennyei serg

Egyszer csak nagy mennyei hadsereg jött megerősíteni az angyalt. Felzúgtak a harsonák és dübörögtek a harci dobok, felzengett a dicsőret az Istennek és a béke az embernek. Meghirdették az emberiség új korszakát.

Egyedül keves egy angyal. A küldötték „se re ge” szükségességéhez, hogy kétséget kizáróan megértsék a jóakarató kis emberek, hogy ha akarják, új világrend születte a földön. Per sze a mennyei had se re get és harci dobokat felejtjük el. Másról van szó. A kis emberek társadalmáról. A pásztorsergeből születhet a kisemberek kö-

zössége, akiknek nincs másuk, csak a jóakaratók. Akik létrehozák a földhátán azt a küllőnös alakzatot, ahol a kis bárány kedves jószág, az anyabárány sze lid bárány, és a kos is meg sze lidült, nem ölel, csak vezet. A kis pu li a kis bárányal játszik, a nagy pu li fi no man fi gyel me te ti a véletlenül összeöklelődő suhanc kosokat. Ilyen a nyáj. És a pásztorok? Közük a kis bojtar a leg na gyobb, a szám adó juhász pedig a legkisebb, mert ő szolgálja az egész nyáját és az összes pásztorokat. A pásztorok pedig szolgálják a nyáját és szolgálják egymást. Olyan világraszóló gyülekezet lehet ez a kisemberek társadalmá, hogy csodájára járhat az egész világ!...

Persze ennek hirdetésére olyan proféta, olyan angyal és olyan herald kell, aki maga már ilyen „kont raszt-társadalomban”, „mintatársadalomban”, szeretetközösségben él, és úgy világit, mint a hegyre épült város. Benne olyan emberek, akik nem csak Istenben hisznek, ha nem az emberben is, akiknek a Krédójában az is benne van: Hiszek a Jó Pásztorban...

– Barátaim! Olcsó karácsony elhinni, hogy Isten Fia született a földre karácsony éjszaka ján, ha nem hiszed el, hogy az az utópikus világ a Jó Pásztorral az élen igen is megvalósítható. Higgy a Kisemberben és a kisemberekben!

December 28. — Szent Család vasárnapja — Lk 2,41–52 — A család

Mi dolga a profétának ma a családok láttán? Átkozza az alkoholista szülőket, az elvált szülőket, a pénzért és karrierért gyermeküket elhanyagoló szülőket? Tanulmányokat írjon a család válságáról, a válság okairól és következményeiről? Összetegye a kezét, és imádkozzon a Szent Családhoz a magyar katolikus családokért?

1. Azenge del mes gyermek

A zsi dók nak egyet len temp lo muk volt, Jeruzsá lem ben. A mó zesi tör vény elő ír ta, hogy a betöltött tizenkét év után minden zsidó évente háromszor: húsvétkor, pünkösdkor és a sá to ros ün ne pen Je ru zsa lem be za rán do kol jon. Ez nem zár ta ki, hogy a kötelező korhatár előtt is felmenjen az egész család az ün ne pekre. József családja is így tett, amint a szövegből ki derül: Jé zus tizenkét éves korában „szintén” felmentek... Nagy él mény is volt ez, mert nemcsak imádság, áldozatbemutatás folyt ott nyolc na pon át, ha nem or szá gos ta lál ko zó ki csik nek és na gyok nak egy aránt.

A templomba járást halálos bűn terhe alatt elő ír ja az egy há zi tör vény. A vallásos családok ban nincs gond ez zel ad dig, amíg a gye rek ki csi. Fő leg ha az apa és anya is jár templomba. A kisgyerek fejében meg sem fordul, hogy a szü le i től e té ró min ták kö ves sen, hi szen a kis gye rek nek a szü lö a pél da. Az más kér dés, hogy egy gye rek ho gyan ér zi ma gát egy ne ki ide gen li tur gi án. De még így is, ha a temp lom össze kap cso lódik baráti találkozásokkal és egyéb él mények kel, nem na gyon kell elő ír ni „ha lá los bűn ter he mel lett”.

2. A lá za dó ka masz

Ke leten kor áb ban ér nek a gyer me kek. Egy ti zen két éves gye rek már bő ven ka

ma szo dik. En nek az élet kor nak pe dig sa ját ja a szü lök ről va lá s fel gyors u lása, ami vég be me het sze lí den és vi ha ro san is. Jé zus él szá ka dá sa a szü le i től és a za rándok csoporttól felfogható a ka masz ó dás el ső je le ként. Ez a konfliktus há rom na pi út ba és na gy szü löi gyöt rel mek be került. Fő leg a ka masz. Jé zus vá la szá, amely durván így hangozhatott: „Te nem vagy az apám!”, vagy: „Nem te vagy az apám!”

Egyet len szü lö sem ú sz hat ja meg a vi har zóná skonfliktusokat felnö vő gyermekeivel. És bármennyire is tudja minden szü lö, hogy a ka masz kor mi vel jár, a gya kor lat ban szü lö és gye rek egy aránt meg szen ve di ezt az idő szá kot. Te, ha már túl vagy a gyereknevelés ezen a szá ka szán, se gít hetsz más szü lök nek ta ná csa id dal.

3. A tanuló fiatal

A történetben döntő fontosságú az a mozzanat, hogy „ott ült a tanítók közt, hallgatta és kérdezte őket”. Természetes igény az egészséges lelkű fiatalban, hogy a szü löi ni tás és ne ve lé s után má soktól is tanuljon. Elsősorban a saját kor osz tá lya lesz fon tos szá má ra, de a hi te les ta ni tók, tu dós és te kin té lyes fel nő tek is. A templomhoz kapcsolódó rabbi-is ko la, a ma ga kér dezz fe le lek mód szerével, felkeltette a serdülő Jézus

figyelmét. Rájött, hogy az embernek a szü löi há zón ki vül más ott ho na is le het. Is ten dol ga i val fog lal ko zni, az atyai ház ban len ni épp oly ott ho nos do log, mint a ná záreti konyha asztalánál vagy József műhelyében tevékenykedni.

Ha Isten szája akarsz lenni, te is le hetsz „rab bi” = „mes ter”, va gya is ta ni tó. A temp lom le he tett szá mo dra elő is ko la a kö zös sé gé élet re, a pa pok és más ne ve lők lehettek példák a tanítóságra, de azt a mo dellt, ame lyet ép pen a ná zá re ti Jé zus mu ta tott be ké söbb, ne ked is ki kell próbá nod, sőt ne ked kell foly tat nod. Ti zen két él kö te le zett em ber kö zös sé gé ben tanulva, te is gyű jthetsz tizenkét ta nít ványt, és ha tanítványaid is ezt teszik, ak kor Is ten dol gai, az Is ten Or szá g is me re te és meg va ló sí tá sa na gyon fel gyorsul hat. Ennek feltétele, hogy le gyen idő d, nyi tott szá god és aka ra to d az „A ty a dol ga íb an jár va” „teljesíteni mennyei A ty á d akaratát”!

– A családok va sár nap já nak az ú ze ne te, hogy a jé zu si kis kö zös sé gek ott ho nai nél kül ne he zen fog nak fel nő ni szü lök re fi gye lö, kor ban, ből cses ség ben és ked vessé gen fel nö vek vő nem zedé kek. De azok, akik el ta nul ják a ka masz Jé zus ér dek lő dé sét és a fel nő tt Jé zus mód szer ét, na gy íg é re tei le het nek a jö vő nek!

Január 4. — Vízkereszt, Urunk megjelenése — Mt 2,1–12 — A három királyok

A liturgia ezen a napon a karácsonyi ün ne p kör ben a há rom kí rá lyok vagy más meg fo gal ma zás ban, for dítás ban a nap ke leti ből csek történetét ismerteti.

Ebben a liturgikus évben a napkeleti bölcsekről szóló má téi részt olvassuk. Má té sa ját ja a történet, a másik három evan gé li um nem szö l sem mi fé le ből csek ről. Olyan sze rep lői van nak, akik ről sem elő t te, sem utá na nem ír az evan gé lis ta. Külön történet. A nagyvilág (s benne mi?) jelenik (jelenünk) meg Betlehemben.

Királyoknak, bölcseknek ne ve zik a for dítások a rendkívüli látogatókat. Ellen tétet is ta pasz ta lun k, mert Luk ács, aki bő ven tu dó sít a szü le tés ről, a pász to rok ról szö l, akik az an gyal szá vá ra ha mar meg ta lál ják az új szü löt tet. A bölcseknek, akik a vi lág na gy dol ga i ban is el tud nak iga zo dni, már komolyabb „jelzés” szük sé ges. Ók a koz mosz je le i ből ol vas va ta lál nak rá Jézusra, hogy aztán a találkozás után már az álom ban, sa ját vi lá guk ban is ész lel jék és ért sék az ú ze ne tet. Nem a félté ke nyek fé le mé vel ke res nek, ha nem az a vá gy moz gat ja őket, hogy a sa ját sze mük kel lássanak és ismerjenek meg, s akit meg is mertek, megszerethessék.

Bölcs az, aki itt a földön is olyan királyt keres, akit földön túli csillag jelez, s aki re nem ez a vi lág mu tat rá. Az idő ső dő em ber ből cses sé ge ab ban is meg mutat ko zik, hogy egyre nagyobb távlatokból képes szem lélni a vi lág o t és ben ne ön ma gát. A fi ta l pe dig az ál tal nő ve ked het a ből cses ség ben, ha ké pes egy re több ször ezek re az ö re gek re fi gyel ni. Az is ten ke re ső em ber sem mi lyen fá radt sa got és ter het, aka dályt nem is me rő bá tor szá ga és el szá nt szá gar raj zo ló dik ki a lá to ga tók ban.

A keresztek sokszor olyan valaki is segít het a megtalálásban, aki csak rövid távú, ön ző, ha zug cél lal se gít. He ró des ta mo ga to se gít se gét nem a jó szá n dék, ha nem a hatalomféltés motiválja, mégis se gít. Ra va szul és szá mí tó mó don ad in for má ci ót. Fé lel me, hogy bár ki is meg tör heti egyeduralmát, már korábban is ag gasz to tta. Most aztán tel jes sen ké ség be sík. Az az ember, aki nincs a helyén a világban, képtelen a másokra figyelni, ezért aztán ké söbb kép te len né vá lík a jó ra. Se gít ség adá sá val is sa ját ma gát akar ja be bi zo sí tani, még is a meg ta lálás ban lesz részessé.

A go nosz kí rá ly is tud ja, hol néz het ne utá na a vi lág iga zán na gy ese mé nye nek, ő is tud ja, hol van nak azok, akik se gít het né nek ne ki, de meg moz dul ni csak a vélt helyéért folytatott küzdelemben képes. He ró des az írástudókat, rajtuk keresztül az Írá so kat kér de zi, s meg is kap ja a pon tos vá lasz t. Min den a ren del ke zé sé re áll. Csak azt nem tud ja ma gá tól, hogy mit kell kér de znie. Ott tör té nik a cso da a kö ze lé

Január 11. — Urunk megkeresztelkedése — Mt 3,13–17 — A Keresztelő a küldött

Az evangéliumok nem történeti leírások, hanem a hit átadásának formái. Egyik evangélista sem akart konkrét és pontos időrendet adni. Olyan író dal mi alkotások, amelyeknek a műfaját nem lehet a mai ke re tek be szo ri ta ni. Ma ga az evan gé li um, va gya is az öröm hír to váb ba dá sa a mű faj.

A szü le tés tör té ne tet nem, de a Ke resz te löt mind a négy evan gé lis ta be mu tat ja. Nem le het meg ke rül ni. A négy evan gé li umból együttesen ismerhető meg a Ke

ben, és a vi lág má sik fé ről kell oda jönie va la ki nek, hogy fel te gye a kér dést.

Aki a vi lág os sá got, az é gi je let kö ve ti, rá ta lál Is ten Fi á ra. Aki el va kul ta na ma ga iga zát és ha tal má t vé di, so kat pusz tít, de az iga zi éle tet nem olt hat ja ki, vi szont so ha nem le li meg a meg nyug ta tó iga zá got.

Kijöve Heródestől, úrra meglátták a csillagot. Amikor a csillagot meglátták, örvendenikeztek, igen nagy örömmel. Hányszor vesztjük el szemünk elől a csillagot, a már egy szer meg ta lált kin cset, iga zá sa got, és mi cso da öröm azt új ra fel fe de zni és meg ta lálni. Ezekben a pillana tokban kí rá ly nak, bölc nek é rez zük ma gun kat. Minden korábbi nyomorúságunk, gondunk, aggodalmunk elszáll, és nagy örömmel örvendünk.

Hitték a csillag ve ze té sé nek, és meg ismer het ték azt, akit ke res tek. Sem mit sem kér tek, de amit vit tek, mind oda adták. S a csil la got, az út mu ta tót kap ták a já n dék ba, ben só jük ben vit ték to váb ba fényt, minden meg vilá gos o dott ben nük.

És más ú ton ték ha za...

resztelő. Luk ács pár hu za mo tá llít va Jé zus születéstörténetével, János csodától kísért szü le tés tör té ne tét is is mer te ti, és fel lépé séről is részletesen beszámol. Má té idézi János ke mény, még mi nő sí té sek től sem men tes dör ge del mé t is. Márk ugyan ez rő vi deb en és ki csit fi no ma ban ír ja le. János evangéliumának prologusa pedig cso dá la to san szép ké pet raj zo ló elé nek ar ról a küldött ről, aki ta nú sá got tesz a vi lág os sá gról.

De ki ez a János, a Keresztező a mi számunkra? Ma, két ezer évvel később, a világot megrengető és nagyrészt nyomorba döntő izmusok tombolása közepette vajon mennyire „aktuális figura” nekem ez az ember? Olyan-e, amilyenné válni érdemes.

Volt egy ember, akit Isten küldött... nem ő volt a világság, csak a núságot kellett tennie a világosságról. Furcsán hat a mai világnak ez a fogalom: küldött. Nem ismeri a szolgálatnak ezt a rokon értelmű szavát. Ma is kevesen vannak a küldöttek. Önjeleltek, megfizettek, kilóra megvették, bérrabszolgák, prolik, proletárok, bolsevikok... vannak. Wass Albert szerint ezek az örök kémszökevények, azok, akik élők ködé sük

ből és a világ maguk akaratára szorították. Nemcsak a ranglétra teje, az alján is.

Aki küldött ként érkezik, annak nyomában világság te rem. Nem zűr a var, hanem harmónia. Nem szétesés, hanem egybe forrás. Nem önzés, hanem mindent odaadás. Nem összezavarodás, hanem megvilágosodás. Akinek nyomán világság te rem, az a küldött.

Küldött, aki nek elvégzendő dolga van a világban. Nem célja, hanem dolga!

Dolga nem be tölte ni, hanem elő ké szí tenni a terepet. Szállást, ott hont ké szí tni a Messiás szamára. Lehet valaki na gyon jó szónok, profin megszerkesztett, beszédírók által ki mért ponthoz szöveget mond-

hat, ha nem jön oda a Krisztus (Világság), akkor ott nem KÜLDÖTT be szél...

Keresztező János élete arról tanúskodik, hogy ahazugságokkal, mellébeszélésekkel, félelmekkel és ezek nyomában járó reménytelenséggel szemben az igaz elkötelezettséget és az örök igazságok melletti döntést Istenszemélyes „jutalmával” minősíti. Kinyilatkoztatja magát és megmutatkozik köztünk. Megjelenése pedig azt az erőt adja, amellyel hegyeket lehet megmozgatni. Az ember által össze gyűjtött és őriási, mozdíthatatlannak tűnő szemétkupac, amely önzésből, rosszindulatból, szeretetlenségből, bánásból, túlekedésből, kegyetlenkedésből és még mindenki magától, mi minden börtönösüljő vávála sunk elé, mégiscsak eltarthatóvá válik.

Január 18. — Évközi 2. vasárnap — Jn 2,1–11 — Észrevétlenül segíteni

Pál a szentlecke mai szövegében (1Kor 12,4–11) arról elmélkedik, hogy a lelki adományok ugyan különfélék, de a Lélek ugyan az. Ugyan az a Lélek mindannyiunkat más módon mozdit a jóra, Isten Országának építésére. Vannak, akik a bölcsesség szavait kapják, mások pedig a tudományt, vannak, akik a hit továbbadásának képességét, megint mások a gyógyítás hatalmát...; vannak hát tér emberek, akik annak képességét kapták a Lélektől, hogy észrevegyenek dolgokat, és bár ők maguk nem tudnak segíteni, de tudják, kihez lehet fordulni.

Mária, Jézus edesanyja is ilyen szent. Észrevétlenül ebben az örömtől sugárzó, jókedvű lakodalomban. Mindenre kíváncsi, s mint jó háziasszony, mindent észre vesz. Figyel messze és szerepességében nem enged, hogy nagy hangon bejelentse: „Itt a Fiám, Ő tud nektek segíteni!” Csak halkan tesz megjegyzést Jézusnak: Nincs boruk!

(Mennyi mindent mondhat ez az egy kis mondat is, ma is nekünk: „Nem azt

isszák, amit ihatnának”, „Hiányzik, elgyött az életükből az, ami igazán megvidámit hatná a szívüket, az életüket”, „Az életük még tart, de már ki fogytak az élet erejükből”...)

Mária nem me ne dzsere Jézusnak, hanem eladni akarja őt a világborpiacra, hanem életet akar menteni észrevétlenül. Nem Jézus me ne dzsere, hanem az örömszülok és az ifjú pár észrevétel nélkül tevéje. Jézus reakciója minden vendég és felnőtt gyermek viselkedését hűen tükröző reakció. Ami az én dolgom, azt kell tennem, a máséba nem avatkozom. Mária nem szól több szor, de mint aki nem is várta Jézus választ, a megszólalásához hasonló csendben, a háttérben elő ké szí tti a csodát. Be kö vet kez te már nem az ő dolga.

Nem hirdeti te, él te a szerepességét: „Hnem magadnak akarod megkapod! Mikor? Ha valóban szerény vagy, tudod a választ: Ami koritt az ideje” (Müller Péter)! Jézus, a csodálatos pedagógus, nemcsak saját életével tanít az evangélium

kon keresztül, hanem találkozásaiival, a körülötte élőkkel folytatott – ma úgy mondanánk – kommunikációjával is. Máriával közösen azt a csodát teszi, hogy úgy se gít a helyzet kászba és botrányba fordulása ellen, hogy szinte észrevétlenül marad. Tanítványai sem vesznek észre semmit, csak a végeredményt. A bizonyára nem csak Mária által észre vett személyhelyzet úgy oldja fel, hogy azok jönnek ki győztesen, akik a legnagyobb veszélyben forogtak. Még jobb szülött, mint amit remélni lehetett.

Ha szerep vagy, nem félsz a veszéstől, a győzelem pedig nem részesíted meg. Ha szerep vagy, tedd jutalmával nem törödsz, maga a tett az örömed. Szolgálj, de nem úgy, mint egy szolga, hanem úgy, mint egy király: nem gyáva ságból, gyengeségből, tehetetlenségből – hanem bátorságból, erőből, tehetségből.

Szerénynek senki sem születik. Ezt csak nagy munkával tudod elérni! Legyen benne örömed!

Január 25. — Évközi 3. vasárnap — Lk 4,14–21 — Tőled nem ezt vártuk...

A zsi ná gó gában minden szem rá szegeződött...

A zsinagógában a Szentírás magyarázatát buzgón hallgatók felháborodásalag alább olyan fordulat, mint később Pál megtérése. Tőled nem ezt vártuk...

Életünk tele van meglepetésekkel. Olyan meglepetésekkel, hogy amikor ké szü lünk valamire, várunk valamilyen eseményt, elképzeljük azt, végiggondoljuk, fejben eljátszuk, és egy szer csak, amikor oda kerü lünk, va la mi egé szen más sül ki az igaz történetben.

Jézus első nyilvános fellépéseinek egyi kén is ez történetik a ná zá re t zsi ná gó gában. Mindenki mindenkit is mert ebben a közöségben, hiszen nem nagy városról van szó. Tudták előre, ki nek mi ről mi a véleménye, szinte biztosan tudták előre, mit fog mon da ni. Most sem volt ez más képpen. Ne híz el képzelni, hogy Jézus ezt ne tudta volna. Mégsem az mozgatta, hogy olyanról és úgy beszéljen, ami ről és ahogyan várták azt tő le. Jézus Isten Országát hirdető pedagógiájának alapja a szerepet, nem pedig a félre vetés, a mellébeszélés.

Minden szem rászegződött... A szemek figyelmé, a szívek kiártására azt jelzi, hogy őszintén és kíváncsi an várják, ő mit mond erről, hiszen annyi mindent hallottunk már ró la. Szereték volna Jézus is a jól be szélő próféta köze sorolni, most már sajtó él mé nyük alapján is. S valóban jól beszél, nem remeg a hangja, nem akad el a nyelven, mint nekik elő szor. Olyan módon nyilvánul meg előttük, mint addig senki. Jó hallgatni, édesnek, kedvesnek tűnnek szavai, és mindnyájan igazat adnak neki.

Az tán va la ki az igaz lom ba jött hallgatóságból felocsú dik, és meg szó lal: Nem József fia ez? És mindenki felé red... A történet folytatása sem minden napos. Jézus segít nekik, hogy megértsék a helyzetet, ezért két példát mond el az általuk szinte szóról szóra is mert Szentírásból, de nekik sem sikerül megfordítanunk az egy bekiabálónak a rombolását. Bár mi kor az életüket adták volna a Szentírásban leírt igazságát bizonyítandó, de a megzavart ember elveszti egészséges kontrollját. Jézus próbálja őket menteni, el tū né se vel ta lán ez ért is nem a zsi ná gó ga előtt, nem bent a házak között oldja fel a

helyzetet, ha nem lehetőséget ad nekik a lehiggadásra, a valamelyest megnyugvásra. Aztán ki vizsgálja, hogy le taszíták a szikláról, de őt a had köztük, és el távozik.

Vajon hány szor tettem már va la ki tönkre, egy „Nem József fia ez?” bekiabálással sokak Isten Országának útjára találását? Vajon hány szor tettem már én tönkre egy „Nem József fia ez?” bekiabálással sokak Isten Országának útjára találását?

A bekiabáló ember lehet, hogy türelmetlen, de ha tudna tizig számolni, ta lán ő is megérte né, amit a többi már kezd kap a pizsgálni. A bekiabáló ember buza ságát, féltését és féltékenységet leplezen do okos kodik be mindenbe. Elő í tét let é s szerep j á t é k á t nem hagy ja meg mási ta ni. Tőled nem ezt vártam... Ne ked nem így kellett volna tened... Szent Pál, aki nek ma ünnepe l j ü k a megtéré s ét, ha s o n l ó t é l h e t t á t k o r á b b i b a r á t a i k ö z ö t t. N e m v é l e t l e n, h o g y n e k i i s „á t k e l l e t t h a l a d n i a k ö z t ü k ”.

Mindannyian elmondhatjuk a magunk módján, hogy „az Úr Lelke van rajtam”. Mindannyiunkat elküldött Isten, hogy örömhírt vigyünk a körü löt t ü n k é l ő k n e k. N e k ü n k i s m e g k e l l t a n u l n u n k a b e k i a b á l ó k t ó l n e m f é l n i, é s k ö z t ü k á t h a l a d n i.